Ενότητα 1
Ελλάδα

Παιδιά τώρα που έχουμε περισσότερο χρόνο ας γνωρίσουμε λίγο καλύτερα την πατρίδα μας. Οι πληροφορίες που σας δίνουμε δεν είναι για απομνημόνευση. Διαβάστε τες χαλαρά και προσπαθήστε να κάνετε τα τεστάκια!!!

1.Ποιήματα

Πατρίδα

Μια άσπρη βαρκούλα μέσα στο **κύμα**
ένα καβούρι κι ο αχινός
κι όπου κι αν πας ο ήλιος σε βρίσκει
και για καπέλο σου ο ουρανός.

Βουνά κι **αγάλματα,** βράχια και πέτρες
στο φως πλαγιάζουν όλα γυμνά
κι η Παναγιά με το τσεμπέρι
στο ερημοκλήσι της ξαγρυπνά.

Μες στην υδρόγειο είσαι μικρούλα
το πιο γαλάζιο **χρώμα** φοράς
τόσο μεγάλη όταν σε βλέπω
μα στην καρδιά μου όλη χωράς.

Γιώργος Μαρίνος

Ελλάδα

Σκίνα, πεύκα και θυμάρια
χώμα, μάρμαρα, λιθάρια
όλα φως πλημμυρισμένα
και στον ήλιο σκορπισμένα.

Μες στης θάλασσας τ' αγέρι
κάθε βάρκα περιστέρι
και ψηλά στα βουναλάκια
ταπεινά ερημοκλησάκια.

Η γλυκιά μας η πατρίδα
λάμπει σαν την ηλιαχτίδα
έχει αμπέλια, ελαιώνες,
μαρμαρένιους Παρθενώνες
μικρά μαύρα χελιδόνια
κι έναν Όλυμπο όλο χιόνια.

Μαρία Γουμενοπούλου

2.Δες τον χάρτη της Ελλάδας

3.Διάβασε τη διοικητική διαίρεση και τα γεωμορφολογικά στοιχεία της Ελλάδας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(δηλ. γεωγραφικά διαμερίσματα-νομοί-πρωτεύουσες)

Θ Ρ Α Κ Η

1 Νόμος *Έβρου* με πρωτεύουσα την *Αλεξανδρούπολη*.
2 Νομός *Ροδόπης* με πρωτεύουσα την *Κομοτηνή*.
3 Νομός *Ξάνθης* με πρωτεύουσα την *Ξάνθη*.

Μ Α Κ Ε Δ Ο Ν Ι Α

α) Ανατολική Μακεδονία

4 Νομός *Καβάλας* με πρωτεύουσα την *Καβάλα*.
5 Νομός *Δράμας* με πρωτεύουσα τη *Δράμα*.
6 Νομός *Σερρών* με πρωτεύουσα τις *Σέρρες*.

β) Κεντρική Μακεδονία

7 Νομός *Θεσσαλονίκης* με πρωτεύουσα τη *Θεσσαλονίκη*.
8 Νομός *Χαλκιδικής* με πρωτεύουσα τον *Πολύγυρο*.
9 Νομός *Κιλκίς* με πρωτεύουσα το *Κιλκίς*.
10 Νομός *Πέλλας* με πρωτεύουσα την *Έδεσσα*.
11 Νομός *Ημαθίας* με πρωτεύουσα τη *Βέροια*.
12 Νομός *Πιερίας* με πρωτεύουσα την *Κατερίνη*.
13 Αυτοδιοίκητο* τμήμα του *Αγίου Όρους* με πρωτεύουσα τις *Καρυές*.
(*) Αυτοδιοίκητο = με δική του διοίκηση.

γ) Δυτική Μακεδονία

14 Νομός *Φλώρινας* με πρωτεύουσα τη *Φλώρινα*.
15 Νομός *Καστοριάς* με πρωτεύουσα την *Καστοριά*.
16 Νομός *Κοζάνης* με πρωτεύουσα την *Κοζάνη*.
17 Νομός *Γρεβενών* με πρωτεύουσα τα *Γρεβενά*.

Η Π Ε Ι Ρ Ο Σ

18 Νομός *Ιωαννίνων* με πρωτεύουσα τα *Ιωάννινα*.
19 Νομός *Θεσπρωτίας* με πρωτεύουσα την *Ηγουμενίτσα*.

20 Νομός *Άρτας* με πρωτεύουσα την *Άρτα*.
21 Νομός *Πρέβεζας* με πρωτεύουσα την *Πρέβεζα*.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

22 Νομός *Λάρισας* με πρωτεύουσα τη *Λάρισα*.
23 Νομός *Τρικάλων* με πρωτεύουσα τα *Τρίκαλα*.
24 Νομός *Καρδίτσας* με πρωτεύουσα την *Καρδίτσα*.
25 Νομός *Μαγνησίας* με πρωτεύουσα το *Βόλο*.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

26 Νομός *Αττικής* με πρωτεύουσα την *Αθήνα*.
27 Νομός *Βοιωτίας* με πρωτεύουσα τη *Λιβαδειά*.
28 Νομός *Εύβοιας* με πρωτεύουσα τη *Χαλκίδα*.
29 Νομός *Φθιώτιδας* με πρωτεύουσα τη *Λαμία*.
30 Νομός *Φωκίδας* με πρωτεύουσα την *Άμφισσα*.
31 Νομός *Ευρυτανίας* με πρωτεύουσα το *Καρπενήσι*.
32 Νομός *Αιτωλοακαρνανίας* με πρωτεύουσα το *Μεσολόγγι*.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

33 Νομός *Αχαΐας* με πρωτεύουσα την *Πάτρα*.
34 Νομός *Κορινθίας* με πρωτεύουσα την *Κόρινθο*.
35 Νομός *Αργολίδας* με πρωτεύουσα το *Ναύπλιο*.
36 Νομός *Αρκαδίας* με πρωτεύουσα την *Τρίπολη*.
37 Νομός *Ηλείας* με πρωτεύουσα τον *Πύργο*.
38 Νομός *Μεσσηνίας* με πρωτεύουσα την *Καλαμάτα*.
39 Νομός *Λακωνίας* με πρωτεύουσα τη *Σπάρτη*.

ΚΡΗΤΗ

40 Νομός *Ηρακλείου* με πρωτεύουσα το *Ηράκλειο*.
41 Νομός *Χανίων* με πρωτεύουσα τα *Χανιά*.
42 Νομός *Ρεθύμνης* με πρωτεύουσα το *Ρέθυμνο*.
43 Νομός *Λασιθίου* με πρωτεύουσα τον *Άγιο Νικόλαο*.

ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

44 Νομός *Κέρκυρας* με πρωτεύουσα την *Κέρκυρα*.
45 Νομός *Κεφαλληνίας* με πρωτεύουσα το *Αργοστόλι*.
46 Νομός *Λευκάδας* με πρωτεύουσα τη *Λευκάδα*.
47 Νομός *Ζακύνθου* με πρωτεύουσα τη *Ζάκυνθο*.

Ν Η Σ Ι Α Α Ι Γ Α Ι Ο Υ Π Ε Λ Α Γ Ο Υ Σ

48 Νομός *Κυκλάδων* με πρωτεύουσα την *Ερμούπολη της Σύρου*.
49 Νομός *Δωδεκανήσου* με πρωτεύουσα τη *Ρόδο*.
50 Νομός *Σάμου* με πρωτεύουσα τη *Σάμο*.
51 Νομός *Λέσβου* με πρωτεύουσα τη *Μυτιλήνη*.
52 Νομός *Χίου* με πρωτεύουσα τη *Χίο*.

Η Ε Λ Λ Α Δ Α

Θ Ρ Α Κ Η	
ΒΟΥΝΑ:	Οροσειρά της Ροδόπης.
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Ξάνθης, Κομοτηνής και Έβρου.
ΠΟΤΑΜΙΑ:	Έβρος, Νέστος
ΛΙΜΝΕΣ:	Βιστωνίδα
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	----------
ΚΟΛΠΟΙ:	----------
ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	----------
ΛΙΜΑΝΙΑ:	Αλεξανδρούπολης
ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Ξάνθης (Ξάνθη), Ροδόπης (Κομοτηνή), Έβρου (Αλεξανδρούπολη)

Μ Α Κ Ε Δ Ο Ν Ι Α	
ΒΟΥΝΑ:	Όρβηλος, Κερκίνη, Φαλακρό, Βόρας, Βέρνο, Πιέρια
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Κεντρικής Μακεδονίας, Σερρών, Δράμας
ΠΟΤΑΜΙΑ:	Αλιάκμονας, Λουδίας, Αξιός, Γαλλικός, Στρυμόνας
ΛΙΜΝΕΣ:	Βόλβη, Λαγκαδά, Δοϊράνη, Καστοριάς, Μεγάλη Πρέσπα, Μικρή Πρέσπα
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	Πολυφύτου στον Αλιάκμονα.
ΚΟΛΠΟΙ:	Θερμαϊκός, Κασσάνδρας, Αγ. Όρους, Στρυμονικός, Καβάλας

ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	Καναστραίο, Δρέπανο
ΛΙΜΑΝΙΑ:	Θεσσαλονίκης, Καβάλας
ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Θεσσαλονίκη, Σέρρες, Δράμα, Κοζάνη.
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Γρεβενών (Γρεβενά), Καστοριάς (Καστοριά), Κοζάνης (Κοζάνη), Πιερίας (Κατερίνη), Φλώρινας (Φλώρινα), Ημαθίας (Βέροια), Πέλλας (Έδεσσα), Κιλκίς (Κιλκίς), Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη), Χαλκιδικής (Πολύγυρος), Σερρών (Σέρρες), Δράμας (Δράμα), Καβάλας (Καβάλα)

Η Π Ε Ι Ρ Ο Σ	
ΒΟΥΝΑ:	Οροσειρά της Πίνδου, Γράμμος, Σμόλικας, Τύμφη, Αθαμανικά (Τζουμέρκα)
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Άρτας, Πρέβεζας
ΠΟΤΑΜΙΑ:	Αώος, Καλαμάς (Θύαμις), Αχέροντας, Λούρος, Άραχθος
ΛΙΜΝΕΣ:	Παμβώτιδα
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	Πουρναρίου στον Άραχθο.
ΚΟΛΠΟΙ:	Αμβρακικός
ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	----------
ΛΙΜΑΝΙΑ:	Πρέβεζας, Ηγουμενίτσας
ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Ιωάννινα , Άρτα
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Ιωαννίνων (Ιωάννινα), Άρτας (Άρτα), Πρέβεζας (Πρέβεζα), Θεσπρωτίας (Ηγουμενίτσα)

Θ Ε Σ Σ Α Λ Ι Α	
ΒΟΥΝΑ:	Όλυμπος, Όθρυς, Πήλιο, Όσσα
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Θεσσαλική
ΠΟΤΑΜΙΑ:	Πηνειός
ΛΙΜΝΕΣ:	----------
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	Ταυρωπού στον Αχελώο
ΚΟΛΠΟΙ:	Παγασητικός
ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	----------

ΛΙΜΑΝΙΑ:	Βόλου
ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Βόλος, Λάρισα
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Μαγνησίας (Βόλος), Λάρισας (Λάρισα), Τρικάλων (Τρίκαλα), Καρδίτσας (Καρδίτσα)

Σ Τ Ε Ρ Ε Α Ε Λ Λ Α Δ Α	
ΒΟΥΝΑ:	Άγραφα, Τυμφρηστός, Βαρδούσια, Οίτη, Παρνασσός, Δίρφυς, Γκιώνα
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Κωπαϊδας, Αιτωλοακαρνανίας
ΠΟΤΑΜΙΑ:	Αχελώος, Εύηνος, Μόρνος, Κηφισός
ΛΙΜΝΕΣ:	Τριχωνίδα, Λυσιμαχία, Οζερός, Αμβρακία, Υλίκη
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	Καστρακίου, Κρεμαστών, Μόρνου, Μαραθώνα
ΚΟΛΠΟΙ:	Μαλιακός, Ευβοϊκός, Σαρωνικός, Κορινθιακός
ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	Αρτεμίσιο, Καφηρέας, Σούνιο
ΛΙΜΑΝΙΑ:	Πειραιά
ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Αθήνα, Πειραιάς, Αγρίνιο, Χαλκίδα, Λαμία
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Αττικής (Αθήνα), Βοιωτίας (Λειβαδιά) Φωκίδας (Άμφισσα), Ευβοίας (Χαλκίδα), Αιτωλοακαρνανίας (Μεσολόγγι), Φθιώτιδας (Λαμία), Ευρυτανίας (Καρπενήσι),

Π Ε Λ Ο Π Ο Ν Ν Η Σ Ο Σ	
ΒΟΥΝΑ:	Ταΰγετος, Πάρνωνας, Ερύμανθος, Αροάνια (Χελμός), Κυλλήνη
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Ηλείας, Μεσσηνίας, Αργολική
ΠΟΤΑΜΙΑ:	Πηνειός, Αλφειός, Ευρώτας
ΛΙΜΝΕΣ:	Στυμφαλία
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	Λάδωνα
ΚΟΛΠΟΙ:	Κορινθιακός, Πατραϊκός, Μεσσηνιακός, Λακωνικός, Αργολικός
ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	Άραξος, Ακρίτας, Ταίναρο, Μαλέας, Σκύλαιο
ΛΙΜΑΝΙΑ:	Πάτρας, Καλαμάτας

ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Πάτρα, Κόρινθος, Καλαμάτα, Τρίπολη
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Αχαΐας (Πάτρα), Κορινθίας (Κόρινθος), Ηλείας (Πύργος) Αργολίδας (Ναύπλιο), Αρκαδίας (Τρίπολη), Μεσσηνίας (Καλαμάτα), Λακωνίας (Σπάρτη)

ΚΡΗΤΗ	
ΒΟΥΝΑ:	Λευκά Όρη, Ψηλορείτης (Ίδη), Δίκτη
ΠΕΔΙΑΔΕΣ:	Μεσαράς
ΠΟΤΑΜΙΑ:	----------
ΛΙΜΝΕΣ:	----------
ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ – ΦΡΑΓΜΑΤΑ	----------
ΚΟΛΠΟΙ:	Μιραμπέλλου, Αλμυρού, Χανίων, Κισσάμου
ΑΚΡΩΤΗΡΙΑ:	Σίδερος, Σπάθα, Λίθινο
ΛΙΜΑΝΙΑ:	Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνου
ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:	Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο, Αγ. Νικόλαος
ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ:	Χανίων (Χανιά), Ηρακλείου (Ηράκλειο), Ρεθύμνου (Ρέθυμνο), Λασιθίου (Αγ. Νικόλαος)

4.Ώρα για τεστάκι!! Να το αντιγράψεις και να το λύσεις στο τετράδιό σου. Κάνε αυτοαξιολόγηση

❖ **<u>Υπογράμμισε τη σωστή απάντηση:</u>**

1. Πρωτεύουσα της Ελλάδας • Αθήνα • Πάτρα • Θεσσαλονίκη	**2. Βόρας, Λευκά Όρη, Πίνδος** • Ποτάμια • Βουνά • Νησιά	**3. Βιστωνίδα, Βόλβη, Λαγκαδάς** • Ακρωτήρια • Τεχνητές λίμνες • Λίμνες
4.Ρούμελη • Ήπειρος • Πελοπόννησος • Στερεά Ελλάδα	**5. Θερμαϊκός Κόλπος** • Θεσσαλονίκη • Αθήνα • Ηράκλειο	**6. Πηνειός ποταμός** • Άρτα • Λάρισα • Θεσσαλονίκη
7. Κρεμαστών • Ποτάμι • Λίμνη • Τεχνητή λίμνη	**8. Λούρος , Λάδωνας , Άγρας** • Θερμοηλεκτρικά ή • Υδροηλεκτρικά εργοστάσια	**9. Αλιβέρι , Πτολεμαϊδα , Μεγαλόπολη** • Υδροηλεκτρικά ή • Θερμοηλεκτρικά εργοστάσια
10. Έβρος • Ήπειρος • Θράκη • Πελοπόννησος	**11. Κέρκυρα,Παξοί,Ιθάκη** • Επτάνησα • Κυκλάδες • Νησιά ανατολικού Αιγαίου	**12. Παρνασσός** • Νομός Αχαΐας • Νομός Αττικής • Νομός Μαγνησίας
13. Θεσσαλία • Νομός • Γεωγραφικό διαμέρισμα • Πόλη	**14. Μόρνος , Λ. Μαραθώνα** • Αρδευτικό έργο • Υδρευτικό έργο	**15. Αξιός , Μέγδοβας** • Υδρευτικό έργο • Αρδευτικό έργο

16. Μύκονος , Δήλος,Άνδρος • Κυκλάδες • Επτάνησα • Δωδεκάνησα	**17. Ρόδος,Κως,Ι-καρία** • Επτάνησα • Δωδεκάνησα • Κυκλάδες	**18. Αθήνα , Λαμία , Μεσολόγγι** • Στερεά Ελλάδα • Ήπειρος • Κρήτη
19. Ηγουμενίτσα , Ιωάννινα , Πρέβεζα • Θεσσαλία • Ήπειρος • Κρήτη	**20. Λευκά Όρη, Δίκτη , Ψηλορείτης** • Ήπειρος • Κρήτη • Στερεά Ελλάδα	**…….. / 20** **Βαθμός: …….**

5.Να αντιγράψεις στο τετράδιό σου και να κάνεις την αντιστοίχιση (Πόλεων,νομών,διαμερισμάτων)

Τρίπολη	Νομός Μαγνησίας	Πελοπόννησος
Μεσολόγγι	Νομός Πιερίας	Ήπειρος
Κομοτηνή	Νομός Ζακύνθου	Κρήτη
Ηράκλειο	Νομός Κυκλάδων	Μακεδονία
Κατερίνη	Νομός Θεσπρωτίας	Νησιά Αιγαίου
Βόλος	Νομός Αιτωλοακαρνανίας	Θράκη
Ζάκυνθος	Νομός Ροδόπης	Θεσσαλία
Ερμούπολη	Νομός Ηρακλείου	Στερεά Ελλάδα
Ηγουμενίτσα	Νομός Αρκαδίας	Νησιά Ιονίου

6.(ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ !)

Επίλεξε ένα γεωγραφικό διαμέρισμα της Ελλάδας (ή και όλα). Προσπάθησε μόνος/η σου να πεις

- Πού βρίσκεται στον χάρτη
- Ποια είναι τα γειτονικά του διαμερίσματα
- Από ποια θάλασσα βρέχεται
- Ποια μεγάλα βουνά,πεδιάδες,ποτάμια,λίμνες έχει

7.ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΤΕΣΤ
Να το αντιγράψεις και να το λύσεις στο τετράδιό σου

1.**Γράψε τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας:**

2. Γράψε ποια γεωγραφικά διαμερίσματα ανήκουν στην ηπειρωτική και ποια στη νησιωτική Ελλάδα:

3.Γράψε τους νομούς και τις πρωτεύουσες της Ηπείρου, της Στερεάς Ελλάδας και της Θεσσαλίας

ΗΠΕΙΡΟΣ		ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ		ΘΕΣΣΑΛΙΑ	
ΝΟΜΟΙ	**ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ**	**ΝΟΜΟΙ**	**ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ**	**ΝΟΜΟΙ**	**ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ**

4. Σημείωσε σωστό(Σ) ή λάθος(Λ) στις παρακάτω προτάσεις:

- ♥ Η Θεσ/κη είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας. ( )
- ♥ Η ‘Ηπειρος συνορεύει με την Πελοπόννησο στα νότια. ( )
- ♥ Η Κρήτη είναι το μικρότερο νησί της Ελλάδας. ( )
- ♥ Τα Επτάνησα βρίσκονται στο Ιόνιο πέλαγος. ( )
- ♥ Τα Δωδεκάνησα έχουν πρωτεύουσα τη Ρόδο. ( )
- ♥ Το Άγιο Όρος βρίσκεται στη Θεσσαλία**.( )**
- ♥ Η Θεσσαλία συνορεύει με την Κρήτη.( )
- ♥ Η Ηπειρος ανήκει στην ηπειρωτική Ελλάδα.( )

5. Δίπλα από τους νομούς γράψε τα γεωγραφικά διαμερίσματα που ανήκουν:

- ❖ Ν.Τρικάλων→……
- ❖ Ν.Θεσπρωτίας→……
- ❖ Ν.Χανίων→……
- ❖ Ν. Ηλείας→……

- Ν. Κοζάνης→……
- Ν. Αττικής→……
- Ν. Έβρου→……
- Ν. Κυκλάδων→……

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!